

Antoni Taulé a l'Òpera de París

per Joaquim Sala-Sanahuja (París, 15 juny)

Durant els mesos de juny i juliol d'enguany, l'Òpera de París presenta *Washington Square*, ballet realitzat a partir de l'obra d'Henry James del mateix nom, sobre una música del compositor nord-americà Charles Ives (1874-1954), amb coreografia del cèlebre ballarí Rudolf Nureiev -actual director de la Dansa de l'Òpera de París- i decorats d'Antoni Taulé. Aquest ballet, que ha desvetllat adhesions apassionades i molts d'acarnissaments per part de la crítica, a causa, sobretot, del tarannà del mateix Nureiev, i que recrea l'argument d'un film clàssic en els annals del cinema, *L'heretgera*, consagra la participació d'Antoni Taulé en la creació de decorats per a grans espais escenogràfics. La pintura de Taulé, en efecte, dramatitzada per la simple aparició, de vegades, d'un personatge o d'un objecte aïllat, reclamava aquests grans espais. Els seus interiors, simples i clàssics en l'elecció, però innovadors en els angles d'exposició damunt la tela, eren ja interiors escenogràfics en els quals s'esqueia un munt de ficcions insòlites i fragmentades. Per això l'interès de nombrosos directors de teatre per comptar amb la participació de Taulé en llurs escenografies. Recordaré que Taulé ja havia realitzat els decorats d'*Enfance*, adaptació teatral de l'obra de Nathalie Serrault representada al Théâtre de Rond-Point de París, al Teatro Il Ridotto de Venècia i actualment al Harold Clurman Thea-

(Del llibre "62 Ceballuts")

ter de Nova York. També cal esmentar el seu decorat per a *Les trois soeurs* de Txekov, que serà muntada properament al TNP de Lyon.

Pel que fa a Nureiev, què no diré que no ajudi a acrixer la dimensió del personatge. Recordo haver-lo vist, fa anys -potser quinze o més- a Barcelona, a la Plaça de Toros de les Arenes, com a protagonista, juntament amb Margot Fonteyn, de *Giselle*. Nureiev era ja aleshores un *divo*: egòlatra i místic de la dansa, se'l tenia per l'últim hereu de la gran tradició clàssica dels ballarins russos. Els anys, que trasbalsen tantes coses, ens proposen ara un Nureiev escenògraf -al costat de Taulé-, obsedit pel ballet en la seva versió romàntica, amb totes les normes i els mites que aquest corrent instituí.

En una època heteròclita com la que ara travessem, és just que la legitimitat d'aquesta concepció nureieviana aparegui a ple dia. Agermanant-se amb aquesta concepció, i després d'un any de feina conjunta, la plàstica de Taulé ha es-

Teatre de l'Òpera, París.

MONISTROL

Passeig de la Plaça Major, 6
Telèfon 725 49 25
SABADELL

Maqueta de l'escenografia del ballet "Washington Square".

devingut el complement necessari de la idea de Nureiev: els espais que Taulé crea amb els seus decorats apareixen ara habitats per uns personatges en moviment, dinàmics, que arrossegueu amb ells allò que hi ha de més alt en l'univers d'aquesta dansa: el mite del ballari. Cada pas, cada seqüència de la dansa del ballari constitueix en la concepció de Nureiev una citació de la mateixa dansa, allò que la història hi ha consagrat com a sublim. L'estètica, el ritme i el moviment d'aquests passos es van descabdellant, doncs, per referència al bagatge de la dansa i dels

dansaires del passat, i fan presents l'ombra dels Nijinski, de les Duncan, *divos* d'una veritable cerimònia. És en això que els decorats de Taulé retroben el seu sentit primigeni: les seves architectures, interiors o a l'aire lliure, situen els espais buits en contacte amb els espais habitats del passat, amb els drames -en el sentit més etimològic- que el temps hi ha anat encadenant i que ara són presents per mitjà d'aquestes architectures fragmentades i poblades de solitud.

El temps, que en la dansa constitueix el paràmetre essencial -cada

pas del ballari se superposa al moviment d'un rellotge inaturable- es filtra així entre columnes clàssiques i frontispicis disposats en l'ordre que Taulé hi ha infós. La música de Charles Ives, popular i entranyable, és tan sols la forma aparent del temps de la dansa.

Ultra els decorats -que suposen una superfície total de 1.500 metres quadrats-, l'Òpera de París presenta igualment una exposició dels darrers quadres de Taulé, els quals configuren una sèrie a l'entorn del tema dels interiors naturals. Aquesta sèrie serà presentada molt aviat al Japó.

BANC D'EUROPA

Rambla, 7 Telèfon 725 85 33 SABADELL

